

Школска 2021/2022. година
Окружно такмичење ученика основних школа
Књижевна олимпијада

VII разред

Шифра: _____

1.	На линији напиши назив књижевнонаучне врсте којој припада дело <i>Са паињака до научењака</i> Михајла Пупина. _____ (назив књижевнонаучне врсте)	
2.	Међу понуђеним, подвучи наслове два дела која припадају епици. <i>„Марко Краљевић укида свадбарину”</i> <i>Избирачица</i> <i>„Међу својима”</i> <i>Аутобиографија</i> <i>Капетан Џон Пиплфокс</i>	
3.	У следећем одломку из приче „Зебња” Гордане Малетић подвучи унутрашњи монолог. „Можда ће ноћас стићи”, мислио је. Није знао да ли да пожели њихов скори долазак, или не. „Какве ли ће ми вести донети? Да ли је најезда пред нама? Јесу ли Исмаилћани пред вратима?”, мислио је, а лепота и свежина смираја дана нису му умиривали срце.	
4.	На линијама напиши назив врсте строфе и назив врсте стиха, које препознајеш у следећем примеру из песме „Божур” Милана Ракића. „Над ливадама где трава мирише, У расцветаним гранама, сврх њива Које се црне после бујне кише, Велика душа месечева снива.” а) Назив врсте строфе је: _____ б) Назив врсте стиха је: _____	
5.	Шта је топоним? Заокружи слово испред тачног одговора. а) Топоним је стилска фигура; језичкостилско изражајно средство. б) Топоним је назив неког места или другог географског појма. в) Топоним је врста оружја које се употребљава за свечану палбу.	

6.	Закључи, уз подсећање помоћу следећег одломка, о ком историјском јунаку пише Светлана Велмар Јанковић. Његово име и презиме напиши на линији. „У Деспотовом Београду трговина је била изузетно жива. Трговало се сиром и воском, кожом и медом, свилом и кадифом, сребром и бисерима, пушчаним прахом и оловом, стрелама, самострелима, панцирима и пушкама.” _____ (име и презиме јунака)									
7.	На линији напиши назив подвучене стилске фигуре коју препознајеш у следећим стиховима песме „Смрт војводе Пријезде”. „О Пријезда, војводо сталаћка, пошљи мени до три добра твоја: прво добро – сабљу навалију [...] друго добро – Ждрала, коња твога [...] треће добро – твоју љубу верну.” _____ (назив стилске фигуре)									
8.	Линијама повежи јунаке дела са насловима дела у којима се ти јунаци појављују. <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%;">„Сирото ждребе”</td> <td style="width: 50%;">Анди</td> </tr> <tr> <td>„Чудесна справа”</td> <td>Марко</td> </tr> <tr> <td>„Дечак и пас”</td> <td>Петрак</td> </tr> <tr> <td><i>Биберче</i></td> <td>Свадиша</td> </tr> </table>	„Сирото ждребе”	Анди	„Чудесна справа”	Марко	„Дечак и пас”	Петрак	<i>Биберче</i>	Свадиша	
„Сирото ждребе”	Анди									
„Чудесна справа”	Марко									
„Дечак и пас”	Петрак									
<i>Биберче</i>	Свадиша									
9.	На линији напиши име и презиме књижевника из чијег путописа наводимо следећи одломак. „Варош Крф, појављује се пред лађом као каква стара, венецијанска тврђава. Њене зидине сачувале су стару боју, бедеме, шанчеве и куле. [...] На згради нашег конзулата, где је, пре, био немачки, дижу државну заставу, за поздрав.” _____ (име и презиме књижевника)									
10.	Којој усменој врсти кратких говорних облика припада следећи пример? „Криво рало Лазарево, криве лозе разорало.” Назив кратке говорне врсте: _____.									
11.	На сваку линију испред наслова књижевног дела распореди одговарајући број који се налази испред назива историјског догађаја (који чини историјску позадину наведеног дела). <table style="width: 100%; border: none;"> <tr> <td style="width: 50%;">_____ „Крф, плава гробница”</td> <td style="width: 50%;">1. Косовски бој</td> </tr> <tr> <td>_____ „Смрт Мајке Југовића”</td> <td>2. Албанска голгота</td> </tr> <tr> <td>_____ „Дневник” Ане Франк</td> <td>3. Аустроугарска окупација Босне</td> </tr> <tr> <td>_____ „Јаблан”</td> <td>4. Други светски рат</td> </tr> </table>	_____ „Крф, плава гробница”	1. Косовски бој	_____ „Смрт Мајке Југовића”	2. Албанска голгота	_____ „Дневник” Ане Франк	3. Аустроугарска окупација Босне	_____ „Јаблан”	4. Други светски рат	
_____ „Крф, плава гробница”	1. Косовски бој									
_____ „Смрт Мајке Југовића”	2. Албанска голгота									
_____ „Дневник” Ане Франк	3. Аустроугарска окупација Босне									
_____ „Јаблан”	4. Други светски рат									

12.	Пажљиво прочитај стихове из песме „Плава гробница” Милутина Бојића, па одговори на захтеве. „Ту на дну, где шкољке сан уморан хвата И на мртве алге тресетница пада, Лежи гробље храбрих, лежи брат до брата, Прометеји наде, апостоли јада.” Поред сваког исказа заокружи Т (ако је исказ тачан), или Н (ако је нетачан). <table border="1" data-bbox="272 596 1359 856"> <tr> <td data-bbox="272 596 1243 674">а) Прометејева ватра означава неугасиву унутрашњу тежњу за постигнућем високих циљева.</td> <td data-bbox="1243 596 1300 674">Т</td> <td data-bbox="1300 596 1359 674">Н</td> </tr> <tr> <td data-bbox="272 674 1243 711">б) Прометеји и апостоли су титуле црквених великодостојника.</td> <td data-bbox="1243 674 1300 711">Т</td> <td data-bbox="1300 674 1359 711">Н</td> </tr> <tr> <td data-bbox="272 711 1243 783">в) Реч „прометејство” везује се за предводничку улогу у напредним и ослободилачким тежњама.</td> <td data-bbox="1243 711 1300 783">Т</td> <td data-bbox="1300 711 1359 783">Н</td> </tr> <tr> <td data-bbox="272 783 1243 856">г) Прометеј је главни јунак лирске песме „Плава гробница” Милутина Бојића.</td> <td data-bbox="1243 783 1300 856">Т</td> <td data-bbox="1300 783 1359 856">Н</td> </tr> </table>	а) Прометејева ватра означава неугасиву унутрашњу тежњу за постигнућем високих циљева.	Т	Н	б) Прометеји и апостоли су титуле црквених великодостојника.	Т	Н	в) Реч „прометејство” везује се за предводничку улогу у напредним и ослободилачким тежњама.	Т	Н	г) Прометеј је главни јунак лирске песме „Плава гробница” Милутина Бојића.	Т	Н	
а) Прометејева ватра означава неугасиву унутрашњу тежњу за постигнућем високих циљева.	Т	Н												
б) Прометеји и апостоли су титуле црквених великодостојника.	Т	Н												
в) Реч „прометејство” везује се за предводничку улогу у напредним и ослободилачким тежњама.	Т	Н												
г) Прометеј је главни јунак лирске песме „Плава гробница” Милутина Бојића.	Т	Н												
13.	У следећем одломку из народне епске песме „Диоба Јакшића” подвуци стих који овој песми не припада. Како ти је, мој сиви соколе, како ти је без крила твојега? Соко њему писком одговара: Мени јесте без крила мојега ко јунаку без сабље сковане.													
14.	Допуни следећи опис називом књижевног термина који недостаје. Приповедач који се поставља изван света књижевног дела, који зна све шта је било и шта ће бити, и оно што је видљиво и оно што није, назива се _____ приповедач.													
15.	Поред оба дата примера напиши назив стилске фигуре коју препознајеш. а) Во <u>риче</u>, крава <u>муче</u>, ћуран <u>пућпуриче</u>. _____ б) Звали су га господин <u>Дрво</u>. _____													
16.	Прочитај следећи одломак и одговори на захтев. „У 7. дан месеца фебруара поче часна старост његова нешто мало слабити. И ту одмах блажени старац господин Симеон позва мене недостојнога и у сваком погледу умањенога, и поче ми са тихошћу говорити свете и часне и слатке речи...” Ко је господин Симеон у овом делу? Подвуци тачан одговор. НАРАТОР КЊИЖЕВНИ ЈУНАК ПИСАЦ ЛИРСКИ СУБЈЕКАТ													

	Решења за седми разред (окружни ниво)	Напомена:
1.	аутобиографија	1 бод
2.	„Марко Краљевић укида свадбарину” <u>Аутобиографија</u>	Оба тачна носе 1 бод.
3.	„ <u>Можда ће ноћас стићи</u> ”, мислио је. Није знао да ли да пожели њихов скори долазак, или не. „ <u>Какве ли ће ми вести донети? Да ли је најезда пред нама? Јесу ли Исмаилћани пред вратима?</u> ”, мислио је, а лепота и свежина смираја дана нису му умиривали срце.	Све тачно подвучено, 1 бод (Уколико је подвучено и нешто погрешно, одговор се не признаје.)
4.	а) катрен б) једанаестерац	Оба тачна носе 1 бод.
5.	б) Топоним је назив неког места или другог географског појма	1 бод
6.	Стефан Лазаревић	1 бод
7.	градација	1 бод
8.	„Сирото ждребе” – Марко „Чудесна справа” – Петрак „Дечак и пас” – Анди <i>Биберче</i> – Свадиша	Све тачно носи 1 бод.
9.	Милош Црњански	1 бод
10.	брзалица	1 бод
11.	2 – „Крф, плава гробница”; 1 – „Смрт Мајке Југовића”; 4 – „Дневник” Ане Франк; 3 – „Јаблан”.	Све тачно носи 1 бод.
12.	а) Т б) Н в) Т г) Н	Три или четири тачна одговора носе 1 бод.
13.	<u>ко јунаку без сабље сковане.</u>	1 бод
14.	свезнајући (приповедач)	1 бод
15.	а) ономатопеја б) метафора	Оба тачна носе 1 бод.
16.	<u>КЊИЖЕВНИ ЈУНАК</u>	1 бод
17.	б) Крчаг за вино или воду.	1 бод

18.	„Код вас је <u>пролеће</u> . Дошле су вам ласте. Оживеле воде, ђурђевак и руже.”	1 бод
19.	„После кише”, Стеван Раичковић	Оба тачна носе 1 бод.
20.	<u>ПЕСМА У ПРОЗИ</u>	1 бод